

1

10 Oct. 1940

OFFICIUM

RECITANDUM

NOCTE NATIVITATIS DOMINI

CUM TRIBUS MISSIS

EJUSDEM SOLEMNITATIS

juxta novissimas præscriptiones

PII PP. X et S. RR. C. reformatum.

Reimpressio Septima stereotypa.

Reg. entr. 78

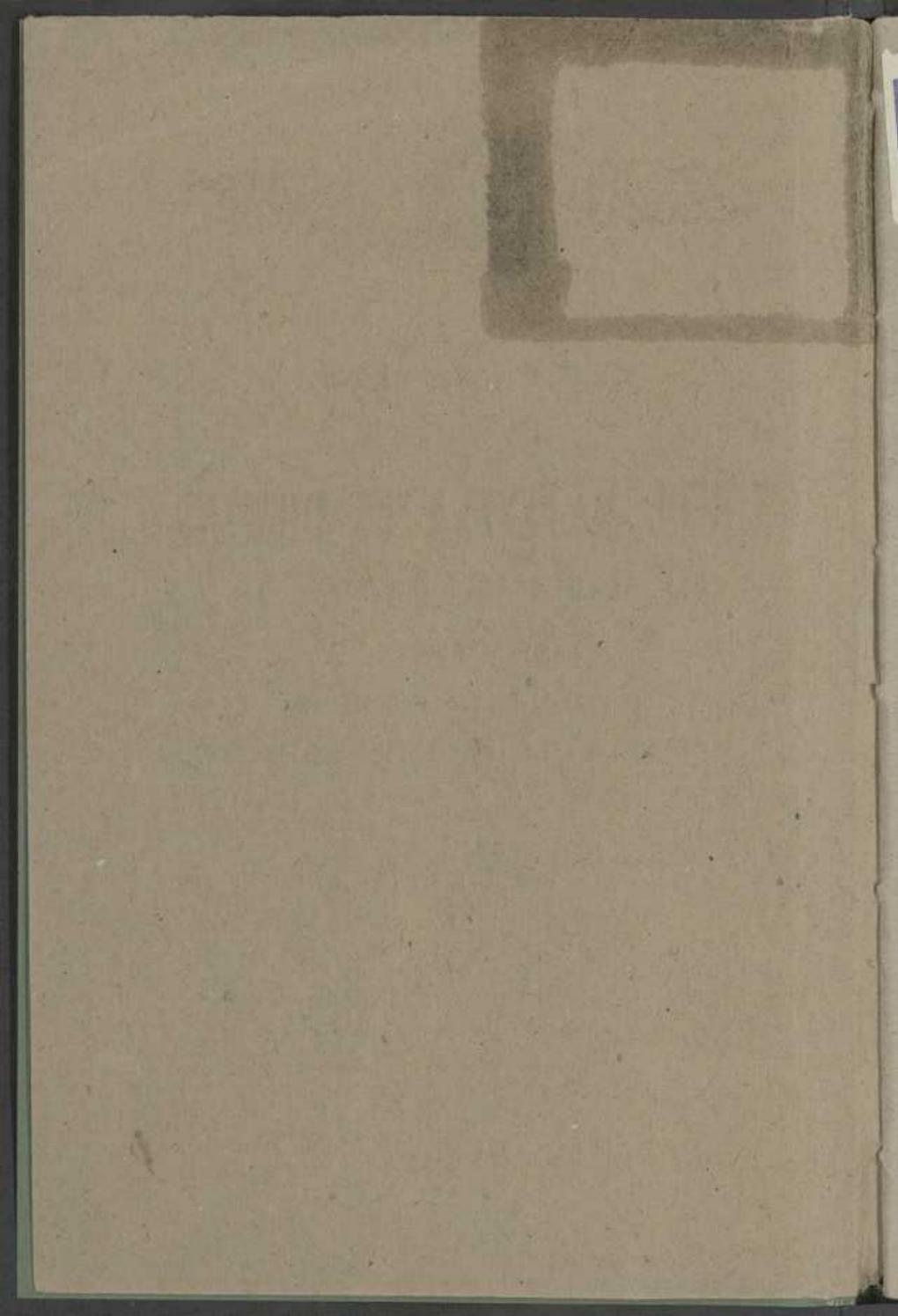
TYPOGRAPHIA FILII ANTERO CONCHA

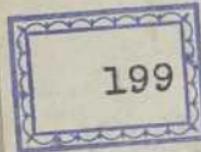
GUADALAXARA

MCMXL

1999\$

11

OFFICIUM

RECITANDUM

NOCTE NATIVITATIS DOMINI CUM TRIBUS MISSIS

EJUSDEM SOLEMNITATIS

juxta novissimas præscriptiones

PHI PP. X et S. RR. C. reformatum.

Reimpressio Septima stereotypa.

TYPOGRAPHIA FILII ANTERO CONCHA

GUADALAXARA

MCMXL

Reg. 55170

15851

V. Concordat cum exemplaribus authenticis.

Taurini, die 14 Novembris 1923.

Sac. AUGUSTINUS GROGNO, Rev. Archiep.

Imprimatur.

Taurini, die 15 Novembris 1923.

C. FRANCISCUS DUVINA, Deleg. a Vic. Capit.

(17-XII-14-31—9-XII-25-50)

OFFICIO RECITANDUM

IN NOCTE NATIVITATIS DOMINI

AD MATUTINUM

- Pater noster, Ave María et Credo.
V). Domine, labia mea aperies.
R). Et os meum annuntiabit laudem tuam.
V). Deus, in adjutorium meum intende.
R). Domine, ad adjuvandum me festina.
Gloria Patri. Sicut erat. Alleluja.
Invitatorium Christus natus est nobis:
* Venite, adoremus.
Et repetitur Christus natus est nobis:
venite, adoremus.

Psalmus 94

Venite, exsultemus Domino, jubilemus
Deo, salutari nostro: præoccupemus fa-
ciem ejus in confessione, et in psalmis
jubilemus ei.

Christus natus est nobis: venite, ado-
remus.

Quoniam Deus magnus Dominus, et Rex magnus super omnes deos: quoniam non repellit Dominus plebem suam: quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitudines montium ipse conspicit.

Venite, adoremus.

*In sequenti Psalmi Versu, ad verba:
venite, adoremus, et procidamus ante
Deum, genuflectitur.*

Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud, et aridam fundaverunt manus ejus: venite adoremus, et procidamus ante Deum: ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster: nos autem populus ejus, et oves pascuæ ejus.

Christus natus est nobis: venite, adoremus.

Hodie, si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundum diem temptationis in deserto: ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt et viderunt opera mea.

Venite, adoremus.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic, et dixi: Semper hi errant corde; ipsi vero non cognoverunt vias meas: quibus juravi in ira mea: Si introibunt in requiem meam.

Christus natus est nobis: venite, adoremus.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Venite, adoremus.

Christus natus est nobis: venite, adoremus.

Hymnus

Jesu, Redemptor omnium,
Quem lucis ante originem
Parem paternæ gloriæ,
Pater supremus edidit.

Tu lumen, et splendor Patris.

Tu spes perennis omnium,
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem servuli.

Memento, rerum Conditor,
Nostri quod olim corporis,
Sacrata ab alvo Virginis
Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies,
Currens per anni circulum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,

Hunc omne, quod cælo subest,

Salutis Auctorem novæ
Novo salutat cantico.
Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda sanguinis;
Natalis ob diem tui
Hymni tributum solvimus.
Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna sæcula. Amen.

IN I NOCTURNO

Ant. Dominus dixit * ad me: Filius
meus es tu, ego hodie genui te.

Psalmus 2

Quare fremuerunt Gentes, * et populi
meditati sunt inania?

Astiterunt reges terræ, et principes con-
venerunt in unum * adversus Dominum,
et adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum: * et projici-
ciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in cælis, irridebit, eos: * et
Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, * et in
furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo

super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula a me, et dabo tibi Gentes hereditatem tuam, * et possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea, * et tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intelligite: * erudimini, qui judicatis terram.

Servite Domino in timore: * et exsultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes qui confidunt in eo.

Gloria Patri.

Ant. Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Ant. Tamquam sponsus. * Dominus procedens de thalamo suo.

Psalmus 18

Cæli enarrant gloriam Dei, * et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Dies diei eructat verbum, * et nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones, *
quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum:
* et in fines orbis terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * et
ipse tamquam sponsus procedens de tha-
lamo suo:

Exsultavit ut gigas ad currēdam viam,
* a summo cælo egressio ejus.

Et occursus ejus usque ad summum
ejus: * nec est qui se abscondat a calore
ejus.

Lex Domini immaculata, convertens
animas: * testimonium Domini fidele,
sapientiam præstans parvulis.

Justitiæ Domini rectæ, lœtificantes cor-
da: * præceptum Domini lucidum; illu-
minans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in
sæculum sæculi: * judicia Domini vera,
justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum et lapidem
pretiosum multum: * et dulciora super
mel et favum.

Etenim servus tuus custodit ea, * in
custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis
munda me: * et ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc im-

maculatus ero: * et emundabor a delicto
maximo.

Et erunt ut complacent eloquia oris
mei: * et meditatio cordis mei in conspe-
ctu tuo semper.

Domine, adjutor meus, * et redemptor
meus.

Gloria Patri.

Ant. Tamquam sponsus, Dominus pro-
cedens de thalamo suo.

Ant. Diffusa est * gratia in labiis tuis,
propterea benedixit te Deus in æternum.

Psalmus 44

Eructavit cor meum verbum bonum: *
dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribæ, * velociter
scribentis.

Speciosus forma præ filiis hominum, dif-
fusa est gratia in labiis tuis. * propterea
benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo super femur tuum,
* potentissime.

Specie tua et pulchritudine tua * in-
tende, prospere procede, et regna.

Propter veritatem, et mansuetudinem,
et justitiam: * et deducet te mirabiliter
dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te ca-
dent, * in corda inimicorum Regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: *
virga directionis, virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquita-
tem: * propterea unxit te Deus, Deus
tuus, oleo lætitiae præ consortibus tuis.

Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis
tuis, a domibus eburneis: * ex quibus de-
lectaverunt te filiæ regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu
deaurato, * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem
tuam: * et obliviscere populum tuum, et
domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum: *
quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et
adorabunt eum.

Et filiæ Tyri in muneribus * vultum
tuum deprecabuntur: omnes divites ple-
bis.

Omnis gloria ejus filiæ Regis ab intus,
* in fimbriis aureis circumamicta varie-
tatibus.

Adducentur Regi virgines post eam: *
proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætitia et exsultatione: *
adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: *

constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui: * in omni generatione et generationem.

Própterea populi confitebuntur tibi in æternum: * et in sæculum sæculi.

Gloria Patri.

Ant. Diffusa est gratia in labiis tuis,
propterea benedixit te Deus in æternum.

V). Tamquam sponsus.

R). Dominus procedens de thalamo suo.

Pater noster *secreto usque ad*

V). Et ne nos inducas in temptationem.

R). Sed libera nos a malo.

Absolutio Exaudi, Domine Jesu Christe, preces servorum tuorum, et miserere nobis: Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum.

R). Amen.

V). Jube, domne, benedicere.

Benedictio Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus.

R). Amen.

Tres sequentes *Lectiones Isaiæ leguntur sine titulo.*

Lectio I

Cap. 9, 1-6

Primo tempore alleviata est terra Za-

bulon, et terra Nephtali: et novissimo ag-
gravata est via maris trans Jordanem
Galileæ Gentium. Populus qui ambulabat
in tenebris, vidit lucem magnam: habi-
tantibus in regione umbræ mortis, lux
orta est eis. Multiplicasti gentem, et non
magnificasti lætitiam. Lætabuntur coram
te, sicut qui lætantur in messe, sicut ex-
sultant victores capta præda, quando divi-
dunt spolia. Jugum enim oneris ejus, et
virgam humeri ejus, et sceptrum exactoris
ejus superasti sicut in die Madian. Quia
omnis violenta prædatio cum tumultu, et
vestimentum mistum sanguine, erit in
combustionem, et cibus ignis. Parvulus
enim natus est nobis, et filius datus est
nobis, et factus est principatus super hu-
merum ejus: et vocabitur nomen ejus,
Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis,
Pater futuri sæculi, Princeps pacis.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Hodie nobis cælorum Rex de Virgi-
ne nasci dignatus est, ut hominem perdi-
tum ad cælestia regna revocaret: * Gaudet
exercitus Angelorum: quia salus æterna
humano generi apparuit.

V). Gloria in excelsis Deo, et in terra
pax hominibus bonæ voluntatis.

R). Gaudet exercitus Angelorum, quia
salus æterna humano generi apparuit.

V). Gloria Patri, et Filio, et Spiritui
Sancto.

Et repetitur R). Hodie nobis cælorum
usque ad V). Gloria in excelsis.

V). Jube, domne, benedicere.

Benedictio Unigenitus Dei Filius nos
benedicere et adjuvare dignetur.

R). Amen.

Lectio II

Cap. 40, 1-8

Consolamini, consolamini, popule meus,
dicit Deus vester. Loquimini ad cor Jeru-
salem, et advocate eam; quoniam com-
pleta est malitia ejus, dimissa est iniqui-
tas illius: suscepit de manu Domini du-
plicia pro omnibus peccatis suis. Vox cla-
mantis in deserto: Parate viam Domini,
rectas facite in solitudine semitas Dei no-
stri. Omnis vallis exaltabitur, et omnis
mons et collis humiliabitur: et erunt
prava in directa, et aspera in vias planas.
Et revelabitur gloria Domini: et videbit
omnis caro pariter quod os Domini locu-
tum est. Vox dicentis: Clama. Et dixi:
Quid clamabo? Omnis caro fœnum, et om-
nis gloria ejus quasi flos agri. Exsiccatum

est fœnum, et cecidit flos: quia spiritus Domini sufflavit in eo. Vere fœnum est populus: exsiccatum est fœnum, et cecidit flos: Verbum autem Domini nostri manet in æternum.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Hodie nobis de cælo pax vera descendit: * Hodie per totum mundum melliflui facti sunt cæli.

V). Hodie illuxit nobis dies redemptio-nis novæ, reparationis antiquæ, felicitatis æternæ.

R). Hodie per totum mundum melliflui facti cæli.

V). Jube, domne, benedicere.

Benedictio Spiritus Sancti gratia illu-minet sensus et corda nostra

R). Amen.

Lectio III

Cap. 52, 1-6

Consurge, consurge, induere fortitu-dine tua Sion, induere vestimentis gloriæ tuæ Jerusalem civitas sancti: quia non adjiciet ultra ut pertranseat per te incircumcisus et immundus. Exutere de pul-vore, consurge, sede Jerusalem: solve vin-cula colli tui, captiva filia Sion. Quia hæc

dicit Dominus: Gratis venumdati estis, et sine argento redimemini. Quia hæc dicit Dominus Deus: In Ægyptum descendit populus meus in principio, ut colonus esset ibi: et Assur absque ulla causa calumniatus est eum. Et nunc quid mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est populus meus gratis? Dominatores ejus inique agunt, dicit Dominus: et jugiter tota die nomen meum blasphematur. Propter hoc sciet populus meus nomen meum, in die illa: quia ego ipse qui loquebar, ecce adsum.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Quem vidistis, pastores? dicite, annuntiate nobis, in terris quis apparuit? * Natum vidimus, et choros Angelorum collaudantes Dominum.

V). Dicite, quidnam vidistis? et annun-tiate Christi nativitatem.

R). Natum vidimus, et choros Ange-lorum collaudantes Dominum.

V). Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R). Natum vidimus, et choros Angelo-rum collaudantes Dominum.

IN II NOCTURNO

Ant. Suscepimus, * Deus, misericordiam tuam in medio templi tui.

Psalmus 47

Magnus Dominus, et laudabilis nimis
* in civitate Dei nostri, in monte sancto
ejus.

Fundatur exsultatione universæ terræ
mons Sion, * latera Aquilonis, civitas Re-
gis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur, *
cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati
sunt: * convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt, contur-
bati sunt, commoti sunt: * tremor appre-
hendit eos.

Ibi dolores ut parturientis: * in spiritu
vehementi conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus, sic vidimus in civitate
Domini virtutum, in civitate Dei nostri:
* Deus fundavit eam in æternum.

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam,
* in medio templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus, sic et
laus tua in fines terræ: * justitia plena
est dextera tua.

Lætetur mons Sion, et exsultent filiæ
Judæ, * propter judicia tua, Domine.

Circumdate Sion, et complectimini eam:
* narrate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus: *
et distribuite domos ejus, ut enarretis in
progenie altera.

Quoniam hic est Deus, Deus noster in
æternum, et in sæculum sæculi: * ipse
reget nos in sæcula.

Gloria Patri.

Ant. Suscepimus, Deus, misericordiam
tuam in medio templi tui.

Ant. Orietur * in diebus Domini abun-
dantia pacis, et dominabitur.

Psalmus 71

Deus, judicium tuum regi da: * et ju-
stitiam tuam filio regis:

Judicare populum tuum in justitia, *
et pauperes tuos in judicio.

Suscipient montes pacem populo: * et
colles justitiam.

Judicabit pauperes populi, et salvos
faciet filios pauperum: * et humiliabit
calumniatorem.

Et permanebit cum sole, et ante lunam,
* in generatione et generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus: * et
sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis: * donec auferatur luna.

Et dominabitur a mari usque ad mare:
* et a flumine usque ad terminos orbis
terrarum.

Coram illo procident Æthiôpes: * et
inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et insulæ munera offere-
rent: * reges Arabum et Saba dona ad-
ducunt.

Et adorabunt eum omnes reges terræ:
* omnes Gentes servient ei.

Quia liberabit pauperem a potente: *
et pauperem, cui non erat adjutor.

Parcit pauperi et inopi: * et animas
pauperum salvas faciet.

Ex usuris et iniuitate redimet animas
eorum: * et honorabile nomen eorum cor-
ram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiæ,
et adorabunt de ipso semper: * tota die
benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis
montium, superextolleetur super Libanum
fructus ejus: * et florebunt de civitate si-
cut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula:
* ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus
terræ: * omnes Gentes magnificabunt
eum.

Benedictus Dominus, Deus Israel, * qui
facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus
in æternum: * et replebitur majestate
ejus omnis terra: fiat, fiat.

Gloria Patri.

Ant. Orietur in diebus Domini abun-
dantia pacis, et dominabitur.

Ant. Veritas de terra * orta est, et ju-
stitia de cælo prospexit.

Psalmus 84

Benedixisti, Domine, terram tuam: *
avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ: *
operuisti omnia peccata corum.

Mitigasti omnem iram tuam: * avertisti
ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus, salutaris noster:
* et averte iram tuam a nobis.

Numquid in æternum irasceris nobis?
* aut extendes iram tuam a generatione
in generationem?

Deus, tu conversus vivificabis nos: * et
plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam
tuam: * et salutare tuum da nōbis.

Audiam quid loquatur in me Dominus
Deus: * Quoniam loquetur pacem in ple-
bem suām.

Et super sanctos suos: * et in eos, qui
convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salu-
tare ipsius: * ut inhabitet gloria in terra
nostra.

Misericordia, et veritas obviaverunt
sibi: * justitia, et pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est: * et justitia
de cælo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem:
* et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit: * et po-
net in via gressus suos.

Gloria Patri.

Ant. Veritas de terra orta est, et justi-
tia de cælo prospexit.

V). Speciosus forma præ filiis hominum.

R). Diffusa est gratia in labiis tuis.

Pater noster secreto usque ad.

V). Et ne nos inducas in temptationem.

R). Sed libera nos a malo.

Absolutio Ipsius pietas et misericordia

nos adjuvet, qui cum Patre et Spiritu
Sancto vivit et regnat in sæcula sæcu-
lorum.

R). Amen.

V). Jube, domne, benedicere.

*Benedictio Deus Pater omnipotens sit
nobis propitius et clemens.*

R). Amen.

Sermo sancti Leonis Papæ

Sermo i de Nativitate Domini

Lectio IV

Salvator noster, dilectissimi, hodie na-
tus est: gaudeamus. Neque enim fas est
locum esse tristitiae, ubi natalis est vitæ:
quæ consumpto mortalitatis timore, nobis
ingerit de promissa æternitate lætitiam.
Nemo ab hujus alacritatis participatione
secernitur. Una cunctis lætitiae communis
est ratio: quia Dominus noster peccati
mortisque destructor, sicut nullum a
reatu liberum reperit, ita liberandis
omnibus venit. Exsultet sanctus, quia ap-
propinquat ad palmam: gaudeat pecca-
tor, quia invitatur ad veniam: animetur
Gentilis, quia vocatur ad vitam. Dei nam-
que Filius secundum plenitudinem tem-
poris, quam divini consilii inscrutabilis

altitudo disposuit, reconciliandam auctori suo naturam generis assumpsit humani, ut inventor mortis diabolus, per ipsam, quam vicerat, vinceretur.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). O magnum mysterium, et admirabile sacramentum, ut animalia viderent Dominum natum, jacentem in praesepio:

* Beata Virgo, cuius viscera meruerunt portare Dominum Christum.

v). Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum.

R). Beata Virgo, cuius viscera meruerunt portare Dominum Christum.

v). Jube, domne, benedicere.

Benedictio Christus perpetua det nobis gaudia vita.

R). Amen.

Lectio V

In quo conflictu pro nobis inito, magno et mirabili æquitatis jure certatum est, dum omnipotens Dominus cum sævissimo hoste non in sua majestate, sed in nostra congrereditur humilitate: objiciens ei eamdem formam, eamdemque naturam, mortalitatis quidem nostræ participem, sed

peccati totius expertem. Alienum quippe ab hac nativitate est, quod de omnibus legitur: Nemo mundus a sorde, nec infans, cuius est unius diei vita super terram. Nihil ergo in istam singularem nativitatem de carnis concupiscentia transiit, nihil de peccati lege manavit. Virgo regia Davidicæ stirpis eligitur, quæ sacro gravidanda fœtu, divinam humnamque prolem prius conciperet mente, quam corpore. Et ne superni ignara consilii ad inusitatos paveret affatus, quod in ea operandum erat a Spiritu Sancto, colloquio discit angelico: nec damnum credit pudoris, Dei Genitrix mox futura.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Beata Dei Genitrix Maria, cuius viscera intacta permanent: * Hodie genuit Salvatorem sæculi.

V). Beata, quæ credidit: quoniam perfecta sunt omnia, quæ dicta sunt ei a Domino.

R). Hodie genuit Salvatorem sæculi.

V). Jube, domne, benedicere.

Benedictio Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

R). Amen.

Lectio VI

Agamus ergo, dilectissimi, gratias Deo Patri, per Filium ejus in Spiritu Sancto: qui propter multam caritatem suam, qua dilexit nos, misertus est nostri: et cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos Christo, ut essemus in ipso nova creatura, novumque figmentum. Deponamus ergo veterem hominem cum actibus suis: et adepti participationem generationis Christi, carnis renuntiemus operibus. Agnosce, o Christiane, dignitatem tuam: et divinæ consors factus naturæ, noli in veterem vilitatem degeneri conversatione redire. Memento, cuius capitis et cuius corporis sis membrum. Reminiscere, quia erutus de potestate tenebrarum, translatus es in Dei lumen et regnum.

v). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam nescio: * Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

v). Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

R.) Quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contulisti.

v). Gloria Patri, et Filio, et Spiritui
Sancto.

R). Quia quem cæli capere non poterant,
tuo gremio contulisti.

IN III NOCTURNO

Ant. Ipse invocabit * me, alleluja: Pa-
ter meus es tu, alleluja.

Psalmus 88

Misericordias Domini * in æternum
cantabo.

In generationem et generationem * an-
nuntiabo veritatem tuam in ore meo.

Quoniam dixisti: In æternum miseri-
cordia ædificabitur in cælis: * præparabi-
tur veritas tua in eis.

Disposui testamentum electis meis, ju-
ravi David, servo meo: * Usque in æter-
num præparabo semēn tuūm.

Et ædificabo in generationem et genera-
tionem * sedem tuam.

Confitebuntur cæli mirabilia tua, Do-
mine: * etenim veritatem tuam in ecclesia
sanctorum.

Quoniam quis in nubibus æquabitur Do-
mino: * similis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificatur in consilio san-

ctorum: * magnus et terribilis super omnes qui in circuitu ejus sunt.

Domine, Deus virtutum, quis similis tibi? * potens es, Domine, et veritas tua in circuitu tuo.

Tu dominaris potestati maris: * motum autem fluctuum ejus tu mitigas.

Tu humiliasti sicut vulneratum, superbum: * in brachio virtutis tuæ dispersisti inimicos tuos.

Tui sunt cæli, et tua est terra, orbem terræ et plenitudinem ejus tu fundasti: * aquilonem, et mare tu creasti.

Thabor et Hermon in nomine tuo exsultabunt: * tuum brachium cum potentia.

Firmetur manus tua, et exaltetur dæstra tua: * justitia et judicium præparatio sedis tuæ.

Misericordia et veritas præcedent faciem tuam: * beatus populus, qui scit jubilationem.

Domine, in lumine vultus tui ambulabunt, et in nomine tuo exsultabunt tota die: * et in justitia tua exaltabuntur.

Quoniam gloria virtutis eorum tu es: * et in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum.

Quia Domini est assumptio nostra, * et Sancti Israel, regis nostri.

Tunc locutus es in visione sanctis tuis,
et dixisti: * Posui adjutorium in potente,
et exaltavi electum de plebe mea.

Inveni David, servum meum: * oleo
sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliabitur ei: * et
brachium meum confortabit eum.

Nihil proficiet inimicus in eo, * et filius
iniquitatis non apponet nocere ei.

Et concidam a facie ipsius inimicos
ejus: * et odientes eum in fugam con-
vertam.

Et veritas mea, et misericordia mea cum
ipso: * et in nomine meo exaltabitur
cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * et in
fluminibus dexteram ejus.

Ipse invocabit me: Pater meus es tu:
* Deus meus, et susceptor salutis meæ.

Et ego primogenitum ponam illum *
excelsum præ regibus terræ.

In æternum servabo illi misericordiam
meam: * et testamentum meum fidele ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen
ejus: * et thronum ejus sicut dies cæli.

Si autem dereliquerint filii ejus legem
meam: * et in judiciis meis non ambula-
verint:

Si justitias meas profanaverint: * et
mandata mea non custodierint:

Visitabo in virga iniquitates eorum: *
et in verberibus peccata eorum.

Misericordiam autem meam non disper-
gam ab eo: * neque nocebo in veritate
mea:

Neque profanabo testamentum meum:
* et quæ procedunt de labiis meis non fa-
ciam irrita.

Semel juravi in sancto meo: Si David
mentiar: * semen ejus in æternum ma-
nebit.

Et thronus ejus sicut sol in conspectu
meo, * et sicut luna perfecta in æternum,
et testis in cælo fidelis.

Tu vero repulisti et despexisti: * distu-
listi Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui: * pro-
fanasti in terra Sanctuarium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posui-
sti firmamentum ejus formidinem.

Diripuerunt eum omnes transeuntes
viam: * factus est opprobrium vicinis
suis.

Exaltasti dexteram deprimentium eum:
* lætificasti omnes inimicos ejus.

Avertisti adjutorium gladii ejus: * et
non es auxiliatus ei in bello.

Destruisti eum ab emundatione: * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies temporis ejus: * perfudi-
disti eum confusione.

Usquequo, Domine, avertis in finem: * exar-
descet sicut ignis ira tua?

Memorare quæ mea substantia: * num-
quid enim vane constituisti omnes filias
hominum?

Quis est homo, qui vivet, et non videbit
mortem: * eruet animam suam de manu
inferi?

Ubi sunt misericordiæ tuæ antiquæ, Do-
mine, * sicut jurasti David in veritate
tua?

Memor esto, Domine, opprobrii ser-
vorum tuorum * (quod continui in sinu
meo) multarum Gentium.

Quod exprobraverunt inimici tui, Do-
mine, * quod exprobraverunt commuta-
tionem Christi tui.

Benedictus Dominus in æternum: * fiat
fiat.

Gloria Patri.

Ant. Ipse invocabit me, alleluja: Pater
meus es tu, alleluja.

Ant. Lætentur cœli * et exsultet terra
ante faciem Domini, quoniam venit,

Psalmus 95.

Cantate Domino canticum novum: *
cantate Domino, omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini
ejus: * annuntiate de die in diem salutare
ejus.

Annuntiate inter Gentes gloriam ejus,
* in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et lauda-
bilis nimis: * terribilis est super omnes
deos.

Quoniam omnes dii Gentium dæmonia:
* Dominus autem cælos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu
ejus: * sanctimonia et magnificentia in
sanctificatione ejus.

Afferte Domino, patriæ Gentium, af-
ferte Domino gloriam et honorem: * af-
ferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus:
* adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa
terra: * dicite in Gentibus quia Dominus
regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui nom
commovebitur: * judicabit populos in
æquitate.

Lætentur cæli, et exsultet terra: com-

moveatur mare, et plenitudo ejus: * gaudebunt campi, et omnia quæ in eis sunt.

Tunc exsultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate, * et populos in veritate sua.

Gloria Patri,

Ant. Lætentur cæli et exsultet terra ante faciem Domini, quoniam venit.

Ant. Notum fecit * Dominus, alleluja,
salutare suum, alleluja.

Psalmus 97

Cantate Domino canticum novum,
quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus: * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum:
* in conspectu Gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiæ suæ, * et veritatis suæ domui Israel.

Viderunt omnes termini terræ * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo, omnis terra: * cantate, et exultate, et psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara

et voce psalmi: * in tubis ductilibus, et
voce tubæ corneæ.

Jubilate in conspectu regis Domini: *
moveatur mare, et plenitudo ejus: orbis
terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudet manu, simul montes
exsultabunt a conspectu Domini: * quo-
niā venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia,
* et populos in æquitate.

Gloria Patri.

Ant. Notum fecit Dominus, alleluja,
salutare suum, alleluja.

V). Ipse invocabit me, alleluja.

R). Pater meus es tu, alleluja.

Pater noster *secreto usque ad*

V). Et ne nos inducas in temptationem.

R). Sed libera nos a malo.

Absolutio A vinculis peccatorum no-
strorum absolvat nos omnipotens et mi-
sericors Dominus.

R). Amen.

V). Jubē, domne, benedicere.

Benedictio Evangelica lectio sit nobis
salus et protectio.

R). Amen.

Lectio sancti Evangelli secundum Lucam

Lectio VII Cap. 2, 1-14

In illo tempore: Exiit edictum a Cæsare Augusto, ut describeretur universus orbis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ

Homilia 8 in Evangelia

Quia, largiente Domino, Missarum solemnia tēr hodie celebraturi sumus, loquidiu de evangelica lectione non possumus: sed nos aliquid vel breviter dicere. Redemptoris nostri nativitas ipsa compellit. Quid est enim, quod nascituro Domino mundus describitur, nisi hoc, quod aperte monstratur, quia ille apparebat in carne, qui electos suos adscriberet in æternitate? Quo contra de reprobis per prophetam dicitur: Delean tur de libro viventium, et cum justis non scribantur. Qui bene etiam in Bethlehem nascitur. Bethlehem quippe domus panis interpretatur. Ipse namque est, qui ait: Ego sum panis vivus, qui de cælo descendit. Locus ergo in quo Dominus nascitur, domus panis antea vocatus est: quia futurum pro-

fecto erat, ut ille ibi per materiam carnis appareret, qui electorum mentes interna satietate reficeret: Qui non in parentum domo, sed in via nascitur: ut profecto ostenderet, quia per humanitatem suam, quam assumpserat, quasi in alieno nascebatur.

v). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverut æterni Patris Filium: et beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum: * Qui hodie pro salute mundi de Virgine nasci dignatus est.

v). Dies sanctificatus illuxit nobis: venite, Gentes, et adorate Dominum.

R). Qui hodie pro salute mundi de Virgine nasci dignatus est.

v). Jube, domine, benedicere.

Benedictio Per Evangelica dicta de-
leantur nostra delicta.

R). Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam

Lectio VIII Cap. 2, 15-20

In illo tempore: Pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod fac-

tum est, quod Dominus ostendit nobis.
Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi
Lib. 2 in c. 2 Lucæ, circa medium

Videte Ecclesiæ surgentis exordium. Christus nascitur, et pastores vigilare cœperunt: qui gentium greges, pecudum modo ante viventes, in caulam Domini congregarent, ne quos spiritualium bestiarum, per offusas noctium tenebras patrarentur incursus. Et bene pastores vigilant, quos bonus pastor informat. Grex igitur populus, nox sæculum, pastores sunt sacerdotes. Aut fortasse etiam ille sit pastor, cui dicitur: Esto vigilans, et confirma. Quia non solum episcopos ad tuerendum gregem Dominus ordinavit, sed etiam Angelos destinavit.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.

R). Deo gratias.

R). Verbum caro factum est, et habitavit in nobis: * Et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

V). Omnia per ipsum factu sunt, et sine ipso factum est nihil.

R). Et vidimus gloriam ejus, gloriam

quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

v). Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R). Et vidimus glòriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

v). Jube, domne, benedicere.

Benedictio Verba sancti Evangelii doceat nos Christus Filius Dei.

R). Amen.

Lectio sancti Evangelii secundum Joanem

Lectio IX Cap. I, 1-14

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi

Tract. I in Joan, circa medium

Ne vile aliquid putas quale consuevisti cogitare, cum verba humana soleres audire, audi quid cogites. Deus erat Verbum. Exeat nunc nescio quis infidelis Arianus, et dicat, quia Verbum Dei factum est. Quomodo potest fieri, ut Verbum

Dei factum sit, quando Deus per Verbum fecit omnia? Si et Verbum Dei ipsum factum est; per quod aliud verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc est verbum Verbi, per quod factum est illud: ipsum dico ego unicum Filium Dei. Si autem non dicis verbum Verbi, concede non factum, per quod facta sunt omnia. Non enim per seipsum fieri potuit, per quod facta sunt omnia. Crede ergo Evangelistæ.

V). Tu autem, Domine, miserere nobis.
R). Deo gratias.

Hymnus Ambrosianus

Te Deum laudamus: * te Dominum contemur.

Te æternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi Cæli, et univeræ Potestates:

Tibi Cherubim et Seraphim * incessibili voce proclamant:

Sanctus, * Sanctus, * Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cæli et terra * majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia,

Patrem * immensæ majestatis;

Venerandum tuum verum * et unicum Filium;

Sanctum quoque * Paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna cælorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Sequens versus dicitur flexis genibus.

Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine * et benedic hereditati tuæ.

Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies * benedicimus te;

Et laudamus nomes tuum in sæculum,
* et in sæculum sæculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato
nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere no-
stri.

Fiat misericordia tua, Domine, super
nos, * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi: * non confun-
dar in æternum.

V). Domine, exaudi orationem meam.

R). Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

Oratio

Concede, quæsumus omnipotens Deus:
ut nos Unigeniti tui nova per carnem na-
tivitas liberet; quos sub peccati jugo ve-
tusta servitus tenet. Per eumdem Domi-
num nostrum.

V). Benedicamus Domino.

R). Deo gratias.

Et fidelium animæ. Amen.

